

Ineke Baron

OP BEZOEK IN EEN GEVANGENIS IN OEGANDA

Met ondergoed, zeep en huidcrème

Ineke Baron is gevangenenpastor bij stichting Neemias, hart voor gevangenen. Tevens is ze lid van GKv Haulerwijk. Op uitnodiging van TEAR ging ze mee met een voorgangersreis naar Oeganda. Aan de lezers van de kerkbode vertelt ze hier graag wat over:

het goede zoeken

"Een paar jaar geleden kreeg ik een droom waarin me gevraagd werd vrouwen in een gevangenis te wassen en hen ondergoed te brengen. Een droom waarvan ik niet wist of dat ook werkelijk zou gebeuren totdat TEAR me vorig jaar uitnodigde mee te gaan met een voorgangersreis naar Oeganda.

Toen ik 'ja' zei op de uitnodiging van TEAR, wist ik nog niet dat deze reis me zoveel positiefs zou brengen. En dat in een land waar de wegen stoffig zijn, maar erger nog: waar de lucht elke dag vervuild wordt door dikke zwarte wolken van uitlaatgassen van oude auto's, afdankertjes van ons hier. In dat land bloeit een geloofsgemeenschap op waarvan ik denk: 'Wauw, zo heeft Christus zijn lichaam bedoeld. Niet kerk en wereld, maar kerk zijn midden in de wereld'.

Pentecostal Assemblies of God

Kerk zijn midden in de wereld

Tear-partner Pentecostal Assemblies of God (PAG) is een actieve charismatische kerkgemeenschap in Oeganda. Zo'n tien jaar geleden zijn ze begonnen met wat in het Engels heet: Church and Community Mobilisation Process (CCMP). Door middel van bijbelstudies werd voor de kerkgemeenschappen zichtbaar dat je als gemeenschap van Jezus Christus het goede zoekt voor de buurt of het dorp waar je woont en actief armoede tegengaat.

Zo maakten de bijbelstudies duidelijk dat je altijd iets hebt wat je in Zijn naam kunt delen en vermenigvuldigen (denk aan de vijf broden en twee vissen). In de loop van de jaren hebben mensen hun waardigheid terug ontvangen en zijn buurten en dorpen tot nieuw leven gekomen. Meer en beter voedsel, schoon drinkwater, verbetering van de gezondheidszorg en van het onderwijs. Niet bekostigd door buitenlandse organisaties, maar door hen zelf, of na aandringen door de lokale overheid. Een nieuwe saamhorigheid in een gebied waar jarenlang veel oorlog, geweld en terreur plaatsvond, waar diepe wonden zijn geslagen. Zichtbare tekenen van een nieuwe wereld die Gods liefde zichtbaar en hoorbaar maakt.

Afwezige vaders

Het land Oeganda kent, als zoveel Afrikaanse landen, fysiek of emotioneel afwezige vaders. Het beeld dat ik veel zag is dat vrouwen (vaak met een kind op de rug) sjouwen met grote waterjerrycans en manden op hun hoofd dragen, terwijl mannen op een stoel zitten langs de straat of voor hun huisjes.

In de kerkgemeenschappen veranderen man en vrouw door hun het juiste beeld te laten zien, hoe God de mens bedoeld heeft: getypeerd door wederzijdse hulp en verantwoordelijkheid, ook voor hun kinderen. De opmerking van een voorgangster in een gemeente heeft me erg geraakt: 'God maakte eerst het paradijs,

een woonplek voor de mensen. Toen pas maakte Hij de mens.'

'Vaders, het mooiste cadeau dat je je kinderen kunt geven is van hun moeder te houden' - met deze zin opende de bisschop zondagmorgen zijn preek. Een preek waarin hij vertelde over Gods verbond met Abraham en in Abraham met ons, gelovigen. Een preek die extra indruk op mij maakte omdat dit evangelie, dat in een Pinkstergemeente werd verteld, ook de boodschap is die wij in onze kerken horen.

Bezoek aan de vrouwen in de gevangenis in Soroti.

Het bezoek aan de vrouwengevangenis in Soroti was voor mij een belangrijk onderdeel van deze reis, die op zich bedoeld was om de gemeentes daar te bemoedigen en door hen bemoedigd te worden, en om van elkaar te leren hoe christen te zijn in onze tijd.

We werden heel hartelijk in de gevangenis verwelkomd en de vrouwen werden uitgenodigd naar een kantoorruimte te komen.

Deze vrouwengevangenis kwam wel vriendelijk op ons over. Dit zal mee te danken zijn aan het feit dat er maar 45 vrouwen in deze gevangenis zitten. En ook aan het feit dat er vanuit het buitenland meer aandacht is voor vrouwen en kinderen in gevangenissen.

De vrouwen gaven zelf aan dat ze erg naar zeep en huidcrème verlangden en aan hun gele kleding was te zien dat er gebrek aan zeep is. We hebben die middag ondergaan, zeep en huidcrème gekocht en konden het nog net voor sluitingstijd naar binnen brengen. We kregen geen toegang tot de mannengevangenis die even verderop was en waar 500 mannen zitten.

Begroeting

De vrouwen die binnenkwamen begroetten ons door op de knieën te gaan en vervolgens op de grond te gaan zitten. Omdat ik niet wist of ik hen mocht uitnodigen op een stoel te gaan zitten, ben ik bij hen op de grond gaan zitten er vanuit gaande dat als het niet zou mogen ik het wel zou horen.

Er werd verlegen, maar hartelijk om gelachen en het gaf misschien meteen ook wel een goede sfeer. Ik vertelde hen van mijn droom om hen ondergaan en zeep te brengen en om hen te vertellen dat ze heel belangrijk zijn voor God. Ik vertelde hen hoe een vrouw me eens vertelde dat haar vader vaak tegen haar als kind had gezegd: 'Ook al draag je een gouden ring, je bent en blijft een lelijk ding (je blijft lijken op een monkey).' En ik voegde er aan toe: 'Geloof het nooit als iemand dat tegen je zegt!'

Voorbede

We vroegen of er iemand van hen was die over haar dromen wilde vertellen. Een jonge vrouw vertelde hoe ze er naar verlangde pastor te zijn. Ze had een bijbel mee en een schrift met allerlei aantekeningen. We hebben naar haar geluisterd en met elkaar voor haar gebeden en zo hebben we naar meer vrouwen kunnen luisteren en voor hen kunnen bidden en hen mogen zegenen. Het was een ontmoeting die we, Liesbeth en Felix nooit zullen vergeten. (Zie foto pagina 17.) Het was geweldig fijn dat ze mee waren en allebei op een heel eigen manier hebben bijgedragen aan deze onvergetelijke middag. De mevrouw in het midden is de directrice en de mevrouw links een vrijwilliger van de gemeente in Soroti. Mooi dat zoiets ook daar mogelijk is.

Aan de gevangenen in KIGO Prison, waar 1300 mannen zitten in een gevangenis voor 400 mensen, hebben we het geld voor zeep kunnen laten afgeven door een medewerker van PAC en

Kerk onder de boom (Soroti)

met medeweten van Nederlanders die in die gevangenis met een project Second Change Support bezig zijn.

<http://www.secondchancesupport.org/>

Wederzijds respect

Ik ben erg onder de indruk geraakt van het wederzijdse respect tussen mannen en vrouwen, ook bij de leidinggevendenden van deze gemeentes en de ruimte die men elkaar geeft. Mannen die hun verantwoordelijkheid nemen en hun vrouwen tot bloei laten komen met de talenten die God hen geeft en zo ook zelf meer tot hun recht komen.

Mary Margareth is daar zo'n prachtig voorbeeld van. Met zachte, rustige stem, een vriendelijke glimlach, en met haar handen gevouwen in haar schoot vertelt ze over het project van PAG. Vier mannen zitten naast haar en beamen haar verhaal. Zij heeft vanzelfsprekend de leiding. 'Bijzonder', zegt ze zelf. Vroeger zou ze in de keuken bezig zijn geweest en haar man zou praten. Ze was een 'nobody', niemand. Meisjes hadden niet een stoel om op te zitten, dat voorrecht was alleen voor jongens. Oeganda is een christelijk land, maar men geloofde ook dat vanuit bijbelse principes vrouwen en meisjes geen kip mochten eten. Door de Bijbelstudies van PAG veranderde zij. Mary ontdekte wie ze voor God en in Christus is en mocht zijn. Ze zegt: 'Nu ben ik een méns!'- waarmee ze bedoelt dat ze iemand is en meetelt, en er zich bewust van is dat christenen zout en licht voor de wereld horen te zijn. De man naast haar beaamt dat met de woorden van Paulus: 'Ik ben wie ik ben door zijn genade.'

Mary vertelt van de gelijkheid die tussen man en vrouw ontstaan is. Gelijkheid is gevuld met liefde, respect en waardering. Het is ook te zien als zij en haar man even later hand in hand weglopen. Het evangelie heeft hen echt bevrijd. Ze vertelt dat, waar de mannen in Afrika veelal maar zitten terwijl de vrouwen werken, de bijbelstudies ertoe geleid hebben dat de mannen nu ook thuis helpen met de huishoudelijke taken, met de kinderen en met schoonmaken.

Mary Margareth

De vrouwen hebben nu meer tijd hun eigen talenten te ontwikkelen en te benutten. Zij voelen zich geliefd en gewaardeerd en zetten zich helemaal in in Gods koninkrijk.

Het hart van het evangelie is de liefde

'Wat heb ik van deze reis geleerd waar kerken in Nederland weer van kunnen leren?' - dat was een van de vragen die mij gesteld werd. Ik moest denken aan Marcus 12 en wat er in die tijd was gebeurd met het gebod van de liefde. Er waren zoveel regels om dit gebod heen gemaakt dat men niet meer toekwam aan het werkelijke doel: liefhebben.

Wat ik gezien heb in Oeganda is dat juist het komen tot het hart van het evangelie: de liefde van God en de verzoening en herstel van identiteit door Christus Jezus, de kerkgenootschappen in Oeganda doet bloeien en groeien. Dat het vasthouden aan deze kern de geloofsgemeenschappen daar met elkaar verbindt en hen de handen ineen doet slaan.

In ons dorp Haulerwijk zijn we in 2005 met een gezamenlijke alphacursus van alle kerken begonnen en daar is veel saamhorigheid uit voortgevloeid. Ook gezamenlijke Bijbelstudies en gebedsgroepen waren het gevolg. Tijdens een van deze gebedsavonden kwamen onze overvolle koelkasten ter sprake en iemand zei: 'daar moeten wij verantwoording van afleggen. Dat wij hier zo in overvloed leven en mensen in andere delen van de wereld van de honger omkomen.' Tijdens dat gebed dacht ik: 'Maar wat kan ik doen voor die mensen ver weg, mijn roeping ligt bij gevangenen...'

Is mijn droom uitgekomen?

Hoe het met dromen werkt weet ik niet. Ik houd me daar ook niet zo mee bezig en probeer gewoon te doen wat mijn hand vindt om te doen. En zo heb ik gehoor gegeven aan de oproep vrouwen in een gevangenis te bezoeken, en we hebben hen ondergoed, zeep en huidcrème mogen brengen.

Niet altijd komen dromen precies zo uit, zelfs bij Paulus niet. Als hij de vraag krijgt: 'Kom over (naar Macedonië) en help ons', dan staat er dat hij daaruit opmaakte dat hij aan de mensen daar het evangelie moet verkondigen. En het is opmerkelijk dat, hoewel in de droom aan Paulus het een man was die hem riep, hij daar in Macedonië juist vrouwen ontmoette en tot

nu ben ik
een mens

hen sprak en dat Lydia en haar gezin als eersten werden gedoopt.

Om welke redenen deze vrouwen in de gevangenis zitten, weet ik niet. Misschien omdat ze in dit land, waar vrouwen toch veel onrecht wordt aangedaan, het recht in eigen hand hebben genomen. Zoals Mozes, die ook het recht in eigen hand heeft genomen en zo een moordenaar is geworden. Maar God had een heel ander plan met hem.

En zo geloof ik ook dat God een ander plan met deze vrouwen heeft en dat het heel belangrijk is dat ze mogen ontdekken dat God nergens vrouwen in een minderwaardige positie heeft gezet. Dat het echte doel van hun leven is dat ze kinderen van God mogen zijn en mogen bloeien in zijn koninkrijk. Dat zal mijn weerkerend gebed voor deze vrouwen zijn. ■

In Nederland zijn gevangenen door hoge muren afgescheiden van de maatschappij. Bij het bezoek aan deze gevangenis ben ik gaan begrijpen dat de bezoeken aan een gevangene hier vaak bij het ijzeren hek plaatsvinden.

Op deze foto is te zien hoe gevangenen de buitenwereld en familieleden door de spijlen kunnen zien en spreken.

Wij staan hier buiten met de directrice van deze gevangenis in ons midden. Wel stonden er vrouwelijke bewakers achter het hek om toezicht te houden. Direct achter het hek links is er een speelplaatsje voor kinderen.

[COLOFON]

verschijnt 2-wekelijks op zaterdag

Uitgave

Connect Printmedia bv te Bedum

Realisatie

Scholma Druk bv te Bedum

Vormgeving

NoordPProof Producties te Bedum

Aanleveren kopij

kerkbode@scholma.nl,
Industrieweg 4, 9781 AC Bedum
Uiterlijk de vrijdag in de week voor
verschijning voor 10.00 uur

Administratie

kerkbode@scholma.nl,
Industrieweg 4, 9781 AC Bedum,
Tel. 050-301 36 36

Redactie

ds. P. Groen, ds. R. Ijbema,
ds. H. Venema, ds. J. van der Wal

Kernredactie

ds. A.H. Driest, ds. J.H. Kuiper, ds. G.O. Sander. Correspondentie en boeken ter recensie via adres onder 'Administratie'

Freelancers

Siske van Oostrum, Garnt Bouwman,
Janny Kremer-Staal, Els Dijkema-van der Linden.

Abonnementsprijs 2016: € 48,50

abonnementsgeld loopt van 1 januari t/m 31 december

Advertenties

acquisitie en verkoop: dhr. J. Hoogenboom,
e-mail: info@hoogenboom-communicatie.nl,
tel. 050-409 12 04, fax. 050-409 12 52

Opzeggingen

opzegging van het abonnement dient schriftelijk of per e-mail te worden doorgegeven aan het administratieadres. Opzeggingen worden verwerkt met ingang van de 1^e dag van het nieuwe kwartaal

Nieuw abonnement

kan op elk moment ingaan. Na ontvangst van de aanmelding zal deze zo spoedig mogelijk verwerkt worden en wordt het abonnement per ingang van veelal de eerstvolgende editie aangegaan

Betaling

van het abonnementsgeld aan het administratieadres, NL96 INGB 0663 0926 20 t.n.v. Administratie Gereformeerde Kerkbode.

Website

www.kerkbode.nl

Artikelen uit de Gereformeerde Kerkbode zijn op cd-rom en/of in braille, grootletter beschikbaar voor mensen met een leeshandicap, info: CBB Ermelo, tel. 0341-56 54 99

Foto voorkant

www.sxc.hu